

3) Skrill – це англійська платіжна система, яка була створена Бізнес-центром у Лондоні Gatcombe Park Ventures для здійснення міжнародних платежів і переказів [7].

Аналізуючи тенденції розвитку інформаційних технологій та світу загалом, можна зробити висновок, що в недалекому майбутньому можлива абсолютна відмова від паперових грошей, орієнтуючись на оплату за допомогою електронних платежів.

Сплачувати покупки за допомогою електронної валюти набагато зручніше. Не потрібно носити з собою гаманці, достатньо мати банківську картку або віртуальний гаманець в одній із платіжних систем.

У глобальній мережі Internet ведуть свою діяльність декілька тисяч ресурсів, за допомогою яких можна здійснювати миттєві транзакції в будь-яку точку світу. Достойне майбутнє електронних платіжних систем можуть забезпечити конкретні поставлені цілі і задачі, які будуть реалізовуватися кожного року.

Список використаних джерел

1. Глобальний постачальник послуг безпечного обміну фінансовими повідомленнями. URL: https://www.swift.com/about-us/history#milestone_0
2. МТБ Банк. URL: <https://www.mtb.ua/money-transfer/item/swift>
3. WebMoney Transfer. URL: <http://www.webmoney.ru/eng/>
4. Офіційний сайт НПС «ПРОСТІР». URL: <http://prostir.gov.ua/prostir/>
5. Міжнародна система S.W.I.F.T. URL: <https://bank.com.ua/swift>
6. PayPal. URL: <https://www.paypal.com/ru/webapps/mpp/pay-online>
7. Skrill. URL: <https://www.skrill.com/ru/>

Маишталяр Ірина Олександрівна

(наук. керівник – д-р іст. наук, доцент Ковальська Л. А.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

КОНФЛІКТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ВИЯВ СПІЛКУВАННЯ: СПОСОБИ КОНСТРУКТИВНОГО ЇХ ВИРІШЕННЯ

У будь-якій сфері діяльності іноді виникають непорозуміння, розбіжності у поглядах, інтересах чи прагненнях, які суперечать позиції співрозмовника. Це явище називають конфлікт – взаємне зіткнення протилежно спрямованих цілей, інтересів, мотивів поведінки, життєвих переконань. Він може виникати не тільки у групі людей, а й у свідомості однієї конкретної людини. Найчастіше конфліктні ситуації виникають під час суспільної діяльності в певному колективі. Наприклад, у повсякденному студентському житті у процесі реалізації проєкту або будь-якої роботи в групах. Конфліктні ситуації виникають як в горизонтальній площині, так і у вертикальній, наприклад у вигляді конфлікту керівник-підлеглий / підлеглий.

Побутує думка, що найкращий спосіб вирішення конфлікту – це його уникнути. Як казав Жак Фреско: «Як вирішити конфлікт або як уникнути конфлікту з іншими людьми, це типова проблема кожного». Він також запевняв, що якщо ви прагнете знаходити спільну мову з людьми, тільки коли вони самі запитають вашу думку, то можете її висловити. Але якщо вони не питають – не втручайтесь. Найкращий спосіб вирішення проблем – не нав'язувати свою точку зору, навіть якщо вона краща за погляди іншої людини. Коли ви маєте справу з людиною, не важливо, які у неї погляди, можете сказати свою думку тільки

якщо вона запитує: «Що ти думаєш про мої переконання?». В будь-якій іншій ситуації, розмовник не прийме зауваження, оскільки буде розцінювати це як приниження, неповагу, і буде чинити наперекір. «Один зі способів знаходити спільну мову з людьми – дозволити їм бути тими, ким вони є», – казав Ж. Фреско. Важливе значення має спосіб висловлення своєї думки чи критики. Треба завжди пам'ятати, що кожен виріс у власному середовищі, його оточували різні люди, він має різні цінності та інтереси, свій характер і багато іншого. Якщо з самого початку не загострювати ситуацію до конфлікту цінностей, поглядів, не буде проблем у вирішенні наслідків.

Ділове середовище складне і непередбачуване. Ми не можемо наперед оцінювати реакцію і знати, як відреагує людина на висловлену необдуману фразу чи інформацію. Кожна інша думка, переконання, погляду вказують на конфлікт, розбіжності, різне бачення ситуації. Це явище дуже позитивне у процесі взаємодії, оскільки дає змогу оцінити ситуацію, побачити її позитивні і негативні сторони. Конфлікт у конструктивному вираженні породжує розвиток.

У співпраці варто враховувати етапи розвитку конфлікту:

1) етап створення конфліктної ситуації, зародження протиріччя, яке ще не усвідомлене учасниками цього конфлікту. Також можливий варіант, що конфлікт має навмисний характер, тобто ініціатива проявляється з боку однієї зі сторін, але у прихованій формі.

2) етап усвідомлення що конфлікту. Обидві сторони конфлікту вже розуміють, що ситуація загострюється і набуває емоційного забарвлення. На цьому етапі ми проводимо оцінку ситуації загалом: визначаємо причину конфлікту, хто є учасниками конфлікту, розглядаються можливі варіанти вирішення проблеми та найкращий з них. Є два варіанти вирішення: попередження подальшого загострення суперечки, знаходження компромісу і уникнення конфлікту; розвиток конфлікту задля перемоги;

3) кульмінація конфлікту, або його найвища точка. Це відкрите зіткнення сторін, які діють відповідно до своїх поглядів та намірів. Часто роблять спроби випередити і зупинити, або блокувати дії суперника. Якщо конфліктуючі сторони погодяться на компроміс, то ситуація перетвориться на переговори, безпосередньо або за участі третьої сторони;

4) вирішення та завершення конфлікту. Учасники оцінюють результат своїх дій, роблять свої висновки, визначають співпадіння результатів з бажаною, очікуваною метою [1].

Існують різні методики та способи вирішення конфлікту. Варта уваги методика психолога Кеннета Томаса. Автор запевняв, що кожна людина в одній ситуації може відреагувати по-різному та водночас є декілька стратегій поведінки у конфліктній ситуації. Зокрема, К. Томас виділяє п'ять стратегій.

Таблиця 1. – П'ять стратегій поведінки у конфліктній ситуації за К. Томасом [2]

Вид стратегії	Опис та умови реалізації
Конкуренція	– суперництво, відкрита боротьба, відстоювання своїх інтересів, навіть і за рахунок інтересів іншого; <ul style="list-style-type: none"> • результат важливий для вас; • потрібно швидко вирішити; • немає іншого вибору і нічого втрачати; • у вас є влада; • ваше рішення правильне; • не цінуєте відносини з суперником

Вид стратегії	Опис та умови реалізації
<i>Пристосування</i>	– зміна своєї позиції / поведінки, відмова від своїх інтересів на користь інтересів іншого. <ul style="list-style-type: none"> • результат справи не важливий для вас; • у вас мало влади; • необхідно пом'якшити ситуацію; • ви розумієте, що не маєте рацію; • важливіше зберегти гарні стосунки
<i>Уникнення</i>	– свідомо «втеча» від конфлікту, намагання вийти з ситуації, не вирішуючи її. <ul style="list-style-type: none"> • проблема не варта вкладених сил; • потрібно виграти час; • у вас недостатньо сил; • відчуваєте, що суперник правий; • ви не будете спілкуватися з людиною; • потрібно знизити загальну напругу
<i>Компроміс</i>	– урегулювання протиріч шляхом взаємних поступок обох сторін. <ul style="list-style-type: none"> • ви готові йти на поступки; • немає часу шукати краще рішення; • ваші цілі помірно важливі; • потрібно зберегти хороші відносини; • отримати хоч щось; • запасний варіант
<i>Співробітництво</i>	– пошук рішення для задоволення інтересів обох сторін. <ul style="list-style-type: none"> • рішення важливо для обох сторін; • обидві сторони можуть вислухати один одного; • ви враховуєте інтереси іншої сторони; • у вас є час; • рівна влада; • бажання зміцнити відносини

Для сучасного ділового середовища конфлікти та конфліктні ситуації є проявом комунікації, вони розширюють межі спілкування, визначають напрями розвитку і співпраці, тому важливо розуміти етапність розвитку конфлікту і вміти використовувати різні стратегії та способи конструктивного їх вирішення. Отже, підсумовуючи, можна стверджувати, що конфлікт – це складна життєва ситуація сучасного інформаційного середовища, яка має власні особливості та способи подолання.

Список використаних джерел

1. Куценко Л., Ржевський Г. Корисні поради щодо вирішення конфліктів в умовах перебування на карантині. Київ, 2020. URL: <https://nubip.edu.ua/node/76249> (дата звернення: 23.03.2021).

2. Томас К., Килманн Р. Методика Томаса–Килманна на виявлення ведучого поведінки в конфліктній ситуації. URL: <https://nekrasovspb.ru/doc/18tomas-kilmen.pdf> (дата звернення: 23.03.2021).

